



Kommunförbundets mål för Finlands EU-ordförandeskap 2019

Redaktör: Erja Horttanainen

Bilder: Kommunförbundets bildarkiv (s. 1, 3, 4, 11, 15, 16 och 27),
övriga bilder Heli Sorjonen

Helsingfors 2019

© Finlands Kommunförbund

Finlands Kommunförbund

Andra linjen 14

00530 Helsingfors

Telefon +358 9 7711

www.kommunforbundet.fi

Europeiska unionens betydelse för kommunerna och regionerna

I framtidsdiskussionen om EU betonas betydelsen av sammanhållning. Sammanhållningen inom unionen förutsätter att medlemsländerna, regionerna och kommunerna vill gå in för att bygga en gemensam framtid.

EU påverkar en stor andel av de beslut som fattas i kommunerna. Även om EU inte har direkta befogenheter att besluta om hur den kommunala servicen ska tillhandahållas, har EU:s inflytande på kommunernas verksamhet ständigt ökat. Kommunerna verkställer

EU-lagstiftningen inom många sektorer, men de drar också nytta av en fungerande inre marknad och de finansieringsmöjligheter som EU erbjuder. Enligt en utredning av Kommunförbundet påverkar EU på ett eller annat sätt ungefär 60 procent av kommunernas uppgifter eller beslut.

Kommunförbundets EU-intressebevakning syftar till att påverka EU:s lagstiftningsprocess för att EU-lagstiftningen ska främja välfärden och livskraften för medborgarna, kommunerna och regionerna i unionen.



EU:s nya programperiod och utvecklingen av samarbetet i Finlands närområden

Sammanhållningspolitikens, dvs. region- och strukturpolitikens, långsiktiga mål har varit att jämna ut de regionala skillnaderna och att skapa hållbar tillväxt samt stärka den sociala delaktigheten. De förenklingsåtgärder som föreslagits inom EU:s nya budgetram och de reformer som gäller finansieringssystemet bör föras vidare så att man på lokal och regional nivå fortsättningsvis kan skapa förutsättningar för en koldioxidsnål och energieffektiv tillväxt samt främja projekt och investeringar som bidrar till kompetens, arbete, integration och delaktighet.

Den lokala och regionala nivån bör få en större roll i det nationella genomförandet av sammanhållningspolitiken. Reglerna och genomförandet bör ligga på rätt nivå enligt subsidiaritetsprincipen. Beslut bör inte fattas på EU-nivå eller nationell nivå i frågor som hör till den regionala och lokala beslutsnivån.

Kommunförbundet framhåller att det nationella målet i kommande förhandlingar bör vara ett så stort finansieringsutbyte som möjligt, eftersom man genom finansieringen inom sammanhållningspolitiken får viktiga utvecklingsresurser för att stödja den regionala och lokala livskraften.

Gränsområdessamarbetet bör utvecklas både vid EU:s inre och yttre gränser. Havsområdessamarbetet bör ha samma ställning som gränsområdessamarbetet. För Finlands del är i synnerhet samarbetet i Östersjöområdet och den arktiska regionen samt gränsområdessamarbetet med Ryssland viktiga utvecklings-



områden. Östersjöområdet omfattas av EU:s första makroområdesstrategi och samarbetet för genomförandet av strategin bör stärkas också framöver.

TEN-T-näten och finansieringsinstrumentet Fonden för ett sammanlänkat Europa är en viktig del av EU:s fleråriga budgetram och hur den genomförs. Instrumentet ska utnyttjas effektivare också när det gäller att främja Finlands mål för internationella förbindelser så som Rail Baltica och Tallinn-tunneln och utvecklingen av spårförbindelser mellan stadsregionernas pendlingsregioner samt i arbetet för att förbättra viktiga transportrutter för godstrafiken.

Klimatförändringen, den cirkulära ekonomin och energipolitiken

Kommunerna arbetar utifrån de lokala förhållandena i fråga om klimatet och den cirkulära ekonomin. På kommunernas val inverkar kommunens geografiska läge och storlek, men också bland annat samhälls- och näringsstrukturen, möjligheterna till partnerskap och de politiska ambitionerna. Klimat- och energipolitiken på EU-nivå bör vara koherent med målen för de övriga politikområdena samt strategisk och konsekvent. Styrmedlen för klimat- och energipolitiken bör skapa förutsättningar för lokala, kostnadseffektiva lösningar som lämpar sig för olika förhållanden. En förutsättning för att kommunerna och regionerna ska kunna nå resultat inom klimat- och energipolitiken och den cirkulära ekonomin är att subsidiaritetsprincipen iakttas.

Kommunförbundet understöder i princip implementeringen av åtgärderna för att främja cirkulär ekonomi och övergången från linjär ekonomi. Det är särskilt

viktigt att beakta alla skeden i produktionscyklerna och hantera de totala konsekvenserna.

När avfallsdirektiven implementeras är det mycket viktigt att komma ihåg att syftet med den offentliga avfallshanteringen är att säkerställa en kostnadseffektiv avfallshantering på lika villkor och att förebygga risker och olägenheter för hälsan och miljön som härleds från avfall och avfallshantering. Därför bör en ökad återvinning basera sig på marknadsefterfrågan och stödja en genuin ekonomisk modell. Åtgärderna bör inte leda till ett återvinningssystem av dålig kvalitet som är dyrt för invånarna.

De finländska kommunerna är större aktörer inom klimatfrågor och cirkulär ekonomi än deras internationella rykte. Finlands EU-ordförandeskap är en bra möjlighet att göra kommunernas arbete synligare på internationell nivå, att sprida innovationer och lära av andra.

Stadspolitik

Städerna och stadsregionerna har fått en starkare roll som främjare av livskraft och drivkrafter för ekonomin. Städerna sammanför invånarnas sociala miljöer och stöder nätverkande för företag och anställda. Det här skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt, export och utveckling av digitala produkter. Städernas betydelse som drivkrafter för ekonomin och handelspolitiken bör ändå stödjas ytterligare och utvecklas på ett konkret plan.

Genomförandet och utvecklingen av EU:s urbana agenda har blivit en viktig del av det roterande EU-ordförandeskapet. Nya partnerskapsteman har införts i den urbana agendan. Till exempel är det viktigt att i agendan erkänna kulturens betydelse. Finland borde som ordförandeland initiera en utvärdering av resultaten från partnerskapen. Åtgärderna i den urbana agendan bör ges bättre resurser än för närvarande.





Främjande av välfärden och förebyggande av marginalisering

Det är viktigt att välfärdsekonomi-temat stärks under Finlands EU-ordförandeperiod. I en välfärdsekonomi stöder människors välfärd ekonomisk tillväxt och hållbar ekonomisk utveckling. Kommunerna har en nyckelroll när det gäller att minska välfärds- och hälsoskillnaderna mellan befolkningsgrupper och att motarbeta marginalisering. Arbetet som görs i kommunerna för att främja välfärden är ett utmärkt exempel på förverkligande av välfärdsekonomin också på EU-nivå.

Marginalisering medför stora ekonomiska förluster för samhället och mänskligt lidande. Marginalisering före-

byggs bland annat genom stöd för familjer och unga i ett tidigt skede innan problemen har vuxit sig alltför stora. Det blir allt viktigare med basservice som håller hög kvalitet och förebyggande åtgärder i rätt tid.

Typiskt för sociala problem i städerna är att de hopar sig i vissa stadsdelar. När resultaten av EU:s urbana agenda utvärderas, bör man lyfta fram de bästa och generellt tillämpbara metoderna och finansieringsmodellerna för förebyggande av marginalisering och motverkande av olägenheter av segregation.

Invandring

Kommunerna bereder sig på konkurrens om kompetent arbetskraft. Smidig praxis som stöder arbetskraftens rörlighet inom EU underlättar rekryteringen av utländsk arbetskraft. Fungerande offentliga tjänster skapar förutsättningar för utländska arbetstagare och deras familjer att stanna i regionen, vilket i sin tur stärker kommunens livskraft. Man bör sprida information om nätverket European Employment Services (EURES) och effektivisera verksamheten i nätverket.

EU och Finland ska ge skyddsbehövande ett högklassigt internationellt skydd. Kommunernas arbete för integration är en viktig del av en framgångsrik invandringspolitik. Det är ytterst viktigt att säkerställa att kommunerna också under kommande finansieringsperiod har möjlighet att använda EU:s finansieringsstöd för integration av tredjelandsmedborgare. Integrationen och tillståndsförfarandena i anslutning till rekryteringen av tredjelandsmedborgare bör också i fortsättningen höra till de enskilda ländernas befogenheter.

Jämställdhet mellan kvinnor och män

Kommunförbundet anser det viktigt att Finland under sitt EU-ordförandeskap lyfter fram jämställdheten mellan kvinnor och män som en grundläggande värdering inom unionen och EU:s aktiva insatser för jämställdhet och attitydpåverkan i alla medlemsländer. De viktigaste målen gäller hållbar ekonomi och jämställdhet, säkerhet och beslutsfattande. Fokus bör också inriktas på samordning av arbete och privatliv, sexuell och reproduktiv hälsa samt jämlikhet i fråga om ekonomisk ställning. Man måste i synnerhet beakta invandrarnas ställning. Flickors och kvinnors ställning och säkerhet bör vara centrala värderingar och prioriteringar också i externa relationer. Prioriteringar-

na bör vara ett genomgående tema och genomföras genom särskilda åtgärder.

För att jämställdhetsmålen ska kunna nås, är det av avgörande betydelse att jämställdhetsaspekten stärks i den europeiska planeringsterminen, i EU:s beslutsfattande och ekonomi, i den jämlika representationen av män och kvinnor och i konsekvensbedömningen av beslut och ekonomi. EU:s jämställdhetsstrategi bör få ökad betydelse. Den nya fleråriga budgetramen måste ge tillräcklig tyngd och resurser för jämställdhetsarbetet i kommunerna och regionerna bland annat genom programmen Rights and Values och ESR+.



Likabehandling

Det är viktigt att Finland under sitt EU-ordförandeskap lyfter fram jämlikhetsaspekten och vikten av att främja jämlikheten mellan EU-medborgarna. Minoritetsspråkens ställning bör tryggas. EU bör arbeta för icke-diskriminering av sexuella minoriteter och könsminoriteter. När den digitala strategin genomförs bör möjligheterna för de EU-medborgare som är i en svagare ställning, bland annat äldre, handikappade

och mindre bemedlade och de unga, tryggas. Det är viktigt att främja goda relationer mellan befolkningsgrupperna. Icke-diskriminering och främjande av likabehandling bör vara ett genomgående tema inom EU:s alla politikområden. Det är ytterst önskvärt att EU bidrar till att öka medvetenheten och påverkar attityderna i en positiv riktning.

Digitalisering

Den snabba utvecklingen inom den digitala ekonomin innebär både möjligheter och utmaningar för EU-medlemsländerna och hela Europa. För att EU ska kunna konkurrera på jämligare villkor med USA och framöver också allt mer med Kina, bör EU utgöra ett mycket enhetligare samarbetsområde för digital ekonomi än i dagsläget.

Den snabba tekniska utvecklingen innebär också stora utmaningar för den politiska verksamheten och

lagstiftningen för att uppnå balans mellan den nytta tekniken ger och demokrati och mänskliga rättigheter. Kompetensutveckling, utbildning och livslångt lärande är ytterst viktigt. Alla nivåer, allt från användare, internetleverantörer och tillverkare av utrustning måste satsa allt mer på dataskydd. Minimikrav för dataskydd i fråga om utrustning som kopplas till internet och sanktioner för försummelse bör fastställas genom lagstiftning.

Digitala tjänster och eHälsa för medborgarna



eHälsa är en del av den digitala inre marknaden. Det är ett instrument som effektivt kan bidra till att målen inom hälsopolitiken nås. Instrumentet garanterar hållbara hälsosystem genom kostnadsbesparingar på lång sikt. En viktig del av Finlands strategi för eHälsa är att stärka medborgarnas roll. Myndigheterna ska se till att medborgarna kan ha förtroende för hur deras hälsouppgifter används. Detta förutsätter att myndigheterna iakttar dataskyddsförordningens principer och sörjer för dataskyddet samt god kommunikation.

Hälsoteknologin är en av Finlands största exportsektorer. Finland har rikligt med företag inom sektorn som skulle dra nytta av en större marknad. EU:s finansieringsmekanismer bör användas aktivt för att stödja digitaliseringen inom hälsovården och innovationer i samband med digitaliseringen. Finland har utvecklat en rad innovativa tillämpningsprogram inom hälsoteknologin som kan spridas som god praxis i Europa. Möjligheterna som egenvårdstjänsterna innebär för främjandet av hälsa bör tas till vara. Medborgarnas egenvård bör ingå i välfärdsstaternas gemensamma ambitionsnivå inom EU.

Allmän utveckling av utbildningspolitiken

I EU:s framtidsdiskussion betonas vikten av att modernisera utbildningssystemen. Kommunförbundet önskar se en utveckling av utbildningssystemet som helhet i stället för reformer inom specifika sektorer. Det instrumentella värdet av utbildning när det gäller arbetskraft för arbetslivet har getts stor vikt inom EU. Men det är viktigt att inse att utbildning också har andra värden utöver att upprätthålla och bidra till arbetskraftens kompetens. Utbildningens pedagogiska och kulturella funktion bör värdesättas.

Kommunförbundets mål är att bidra till genomförandet av det nya Erasmus-programmet. Programmets

mål sammanfaller i hög grad med målen i dagens utbildningspolitik i Finland. Kommunförbundet anser liksom kommissionen att mobiliteten bland elever och studerande i yrkesutbildning och i allmänbildande utbildning bör breddas och struktureras.

I formuleringen av EU:s riktlinjer och rekommendationer är det viktigt att den nationella, och i Finland den kommunala, beslutanderätten kvarstår inom utbildningen, kulturen, bildningsväsendet och idrotts- och ungdomsarbetet. Kommunerna och regionerna bör kunna fatta beslut om verksamheten enligt de lokala förhållandena och förutsättningarna.

Yrkesutbildning

I EU-politiken betraktas yrkesutbildning och kompetensutveckling i hög grad som instrument för att främja sysselsättningen och finna lösningar på problem i samband med matchning av utbud och efterfrågan på arbetskraft och marginalisering. Kommunförbundet anser att yrkesutbildningen i synnerhet bör lägga vikt vid de ungas yrkesmässiga utbildning och bildning samt nyckelfärdigheter för ett livslångt lärande. Yrkesutbildningen bör ge möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå. I utbildningssystemet får det inte finnas hinder för fortsatta studier.





Språkkunskaper

Finland bör främja kommissionens och Europeiska rådets mål enligt vilket fler EU-medborgare än i dagsläget ska tala minst två främmande språk utöver sitt modersmål. Det här innebär att man förutom i undervisningsspråket strävar efter en nivå som obehindrad användare i minst ett av de europeiska språken och en nivå som självständig användare i ett tredje språk.

I EU:s utbildningspolitik är det viktigt att betona en

mångsidig språkkunskap och i synnerhet utvecklingen av utbildningssystemet med tanke på språkinläring. Eftersom den europeiska mångfalden grundar sig på en mångfald av olika folk, etniska grupper och språk har också goda kunskaper i det egna modersmålet eller undervisningsspråket stor betydelse i inlärningsprocessen. Språkkunskaper handlar också om språkliga rättigheter och därigenom likabehandling och tillgänglighet.

Bakgrundspromemoria

Kommunförbundets mål för Finlands EU-ordförandeskap 2019

EU:s nya programperiod och utvecklingen av samarbetet i Finlands närområden

Sammanhållningspolitikens, dvs. region- och strukturpolitikens, långsiktiga mål har varit att jämna ut de regionala skillnaderna och att skapa en hållbar tillväxt samt stärka den sociala delaktigheten. De förenklingsåtgärder som föreslagits inom EU:s nya budgetram och de reformer som gäller finansieringssystemet bör föras vidare så att man på lokal och regional nivå fortsättningsvis kan skapa förutsättningar för en koldioxidsnål och energieffektiv tillväxt samt stöda projekt och investeringar som bidrar till kompetens, arbete, integration och delaktighet.

Instrumenten inom sammanhållningspolitiken har medfört tillväxt och förbättrat sysselsättningen och den sociala sammanhållningen lokalt och regionalt. De lokala och regionala aktörerna har en central roll i konkretiseringen av EU:s mål för medborgarna. Det är i kommunerna och i regionerna som åtgärderna för att främja tillväxt och social sammanhållning konkretiseras och det involverar ett stort antal olika aktörer, inklusive medborgarna. Särdragen för de glesbebyggda regionerna i Östra och Norra Finland har noterats

i Finlands anslutningsfördrag, vilket bör beaktas också under kommande programperiod.

Kommunernas roll som byggare och främjare av lokal och regional livskraft och en hållbar verksamhetsmiljö och som den aktör som står medborgarna närmast kommer att betonas allt mer i framtiden. I arbetet för ett grönare och koldioxidsnålare Europa är det viktigt att trygga de lokala möjligheterna att fortsätta utveckla klimatarbetet och åtgärderna inom den cirkulära ekonomin. EU-finansiering bör kunna användas också för att främja sysselsättning, social rättvisa, likabehandling och jämställdhet, integration av invandrare och utvecklingsverksamhet som utgår från medborgaraktörer i stadsregioner och på landsbygden.

Den lokala och regionala nivån bör få en större roll i det nationella genomförandet av sammanhållningspolitiken. Reglerna och genomförandet bör ligga på rätt nivå enligt subsidiaritetsprincipen. Beslut i frågor som hör till den regionala och lokala beslutsnivån bör inte fattas på EU-nivå eller nationell nivå.

Kommunförbundet framhåller att det nationella målet i kommande förhandlingar bör vara ett så stort finansieringsutbyte som möjligt, eftersom finansieringen inom sammanhållningspo-

litiken innebär betydande utvecklingsresurser för att stödja den regionala och lokala livskraften.

I den nationella implementeringen bör man se till att kommunerna fortsättningsvis har förutsättningar att bidra till uppfyllelsen av målen på EU-nivå. Kommunerna är viktiga delfinansierare för projekt. Samarbetet landet bör vara flexibelt. Programarbetet bör bli enklare och flexiblare än vad det är i dagsläget: det bör vara möjligt att flexibelt justera prioriteringarna och innehållet i programmen under periodens gång. Kommunförbundet anser det positivt att kommissionen också för den kommande programperioden erbjuder instrument för sådant utvecklingsarbete som olika städer och kommuner behöver. Möjligheterna att utnyttja instrumenten och synergieffekterna av dem bör granskas noggrant när den nationella programberedningen framskrider. Kommunikationen och informationsspridningen om bästa praxis från projekten behöver förbättras.

Gränsområdessamarbetet bör utvecklas både vid EU:s inre och yttre gränser. Havsområdessamarbetet bör ha samma ställning som gränsområdessamarbetet. För Finlands del är i synnerhet samarbetet i Östersjöområdet och den arktiska regionen samt gränsområdessamarbetet med Ryssland viktiga utvecklingsområden. Östersjöområdet omfattas av EU:s första makroområdesstrategi och samarbetet för genomförandet av strategin bör stärkas också framöver.

INTERREG-programarbetet bör ha en framträdande roll för att stärka sammanhållningen inom EU och konkurrenskraften också i framtiden. I samarbetet över EU:s



inre gränser är det viktigt att trygga programmyndigheternas nära kontakter till samsamarbetsområdenas företag, kommuner, läroanstalter och medborgare - detta gäller också sjögränsprogrammen som berör Sverige, Estland och Lettland. Alla INTERREG-program bör genomföras så nära kommunerna och landskapen som möjligt. Det bör också vara möjligt för regionerna på olika håll i Europa att samsamarbeta.

Av alla EU-länder har Finland den längsta gemensamma gränsen med Ryssland. Tack vare samsamarbetet med



Ryssland över de yttre gränserna har man bland annat skapat förutsättningar för investeringar, företagsverksamhet, miljösamarbete samt kulturverksamhet, vilket har ökat livskraften i gränsområdena. Finland är beläget vid EU:s norra och östra gräns. På lång sikt omfattas området på Europeisk nivå av nya ekonomiska och geopolitiska risker, men också möjligheter. Betydelsen av goda relationer mellan gränsområden ökar och det förutsätter en tillräcklig programfinansiering för samarbetet med Ryssland.

TEN-T-näten och finansieringsinstrumentet Fonden för ett sammanlänkat Europa är en viktig del av EU:s fleråriga budgetram och hur den genomförs. Instrumentet ska kunna utnyttjas effektivare också när det gäller att främja Finlands mål för internationella förbindelser, så som Rail Baltica och Tallinn-tunneln

och utvecklingen av spårförbindelser mellan stadsregionernas pendlingsregioner samt i arbetet för att förbättra viktiga transportrutter för godstrafiken.

Med Fonden för ett sammanlänkat Europa finansieras under pågående programperiod projekt som bygger upp förbindelselänkar som saknas i de europeiska nätverken för energi, transport och digital infrastruktur. Det är viktigt att trygga finansieringen genom fonden också under följande EU-programperiod, eftersom det stöder målet att sammanlänka hela Europa, inklusive de nordliga regionerna, med EU-marknaden.

Finland bör utveckla sina transportnät mer långsiktigt, över regeringsperioderna. På så sätt har Finland bättre möjligheter att få finansiering för sina transportinvesteringar också genom Fonden för ett sammanlänkat

Europa. TEN-T-nätets täckning ses över år 2023, vilket Finland bör förbereda sig på redan nu. Långsiktigheten i planeringen kan förbättras genom att det utarbetas en riksomfattande plan för transportsystemen, inklusive konsekvensbedömningar och prioriteringar. Medvetenheten bör ökas på EU-nivå om Finlands utvecklingsbehov när det gäller transportfrågor.

Klimatförändringen, den cirkulära ekonomin och energipolitiken

Kommunerna och regionerna har en erkänt viktig roll när det gäller genomförandet av klimatmålen och den cirkulära ekonomin. Därför bör kommunernas och regionernas möjligheter att delta i beslutsfattandet stödjas och resurser anvisas för kommunernas och regionernas klimatarbete och åtgärder inom cirkulär ekonomi.



Kommunerna arbetar utifrån de lokala förhållandena i fråga om klimatet och den cirkulära ekonomin. På kommunernas val inverkar deras geografiska läge och storlek men också bland annat samhälls- och näringsstrukturen, möjligheterna till partnerskap och de politiska ambitionerna. Klimat- och energipolitiken på EU-nivå bör vara koherent med målen för de övriga politikområdena samt strategisk och konsekvent. Styrmedlen för klimat- och energipolitiken bör möjliggöra kostnadseffektiva lösningar på lokalnivå som lämpar sig för olika förhållanden. En förutsättning för att kommunerna och regionerna ska kunna nå resultat inom klimat- och energipolitiken och den cirkulära ekonomin är att subsidiaritetsprincipen iakttas.

De val och de investeringar som görs på lokalnivå för genomförandet av klimatmålen (t.ex. markanvändning, energiproduktion) förutsätter en helhetsinriktad granskning av konsekvenserna för miljön, hälsan och ekonomin och förtroende för de långsiktiga målen. I genomförandet av klimat- och energipolitiken bör styrmedlen utnyttjas på ett mångsidigt sätt. Avtal, partnerskap, finansiering av försöksprojekt och andra incitament har visat sig ge resultat när det gäller att snabba upp klimat- och energieffektivitetsarbetet.

Kommunförbundet understöder i princip genomförandet av åtgärder som främjar cirkulär ekonomi och en övergång från linjär ekonomi. Det är särskilt viktigt att beakta alla skeden i produktionscyklerna och hantera de övergripande effekterna.

I de fortsatta förhandlingarna om kommissionens handlingsplan för den cirkulära ekonomin, är det enligt

Kommunförbundet mycket viktigt att kommunernas perspektiv och deras roll som huvudsakliga verkstälare av besluten på lokal nivå beaktas när Europaparlamentet och rådet utformar sina ställningstaganden. Det är nödvändigt för att Europa ska få en samhällsligt fungerande modell för cirkulär ekonomi.

När avfallsdirektiven implementeras är det mycket viktigt att komma ihåg att syftet med den offentliga avfallshanteringen är att säkerställa en kostnadseffektiv avfallshandling på lika villkor och att förebygga risker och olägenheter för hälsan och miljön som härleds från avfall och avfallshandling. En ökad återvinning måste därför basera sig på marknadsefterfrågan och stödja en genuin ekonomisk modell.



Åtgärderna får inte leda till ett återvinningssystem av dålig kvalitet som är dyrt för invånarna.

För att målen för klimatet och den cirkulära ekonomin ska kunna genomföras effektivt, krävs framtagande av information som stöder kommunernas och regionernas arbete. Det förutsätter också att det finns strukturer som möjliggör informationsutbyte och försöksverksamhet i kommunerna. Informationen som tagits fram bör utnyttjas vid utvärderingen av resultaten av arbetet för klimatet och den cirkulära ekonomin. Uppföljningen och rapporteringen av genomförandet av klimatmålen bör kunna användas på kommunnivå, vara jämförbar kommunerna emellan och gagna kommunerna själva. Rekommendationerna på EU-nivå är nödvändiga för kommunernas uppföljning av sina utsläpp. Men man bör avstå från att ständigt göra ändringar i rekommendationerna och minimera den administrativa bördan i samband med rapporteringen.

För att bekämpningen av klimatförändringen ska lyckas krävs högklassig fostran inom hållbar utveckling på alla utbildningsnivåer. Med tanke på att Finland är ett uppskattat utbildningsland, bör också denna aspekt lyftas fram.

De finländska kommunerna är större aktörer inom klimatfrågor och cirkulär ekonomi än deras internationella rykte. Finlands EU-ordförandeskap är en bra möjlighet att göra kommunernas arbete synligare på internationell nivå, att sprida innovationer och lära av andra.

Stadspolitik

Städerna och stadsregionerna har fått en starkare roll som främjare av livskraft och driv-

krafter för ekonomin. Städerna sammanför invånarnas sociala miljöer och främjar nätverkande för företag och anställda. Det här skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt, export och utveckling av digitala produkter. Städernas betydelse som drivkrafter för ekonomin och handelspolitiken bör ändå stödjas ytterligare och utvecklas på ett konkret plan.

Genomförandet och utvecklingen av EU:s urbana agenda har blivit en viktig del av det roterande EU-ordförandeskapet. Nya partnerskapsteman har införts i den urbana agendan. Finland borde som ordförandeland initiera en utvärdering av resultaten från partnerskapen. Åtgärderna i den urbana agendan bör ges bättre resurser än för närvarande.

Det har också föreslagits nya teman för den urbana agendan, till exempel är det viktigt att erkänna kulturens betydelse. Kulturen överskrider sektorgränserna i samhället både socialt och ekonomiskt och är en viktig del av grunden för en framgångsrik stad. Samtidigt är det viktigt att utreda hur partnerskapen i EU:s urbana agenda har bidragit till agendan för bättre lagstiftning, tillgången till finansiering och utvecklat utbytet av information och bästa praxis. Utvärdering behövs, eftersom det finns en risk för att de ursprungliga politikmålen i agendan drunknar i de otaliga partnerskapsnätverken. Den urbana agendan får inte begränsas till arbetet för att stödja nätverkandet städer emellan, eftersom Urbact-programmet redan har denna uppgift. Resultaten av de nuvarande partnerskapen och strukturen och åtgärder för verkställandet bör utvärderas på ett ändamålsenligt sätt innan några nya partnerskap initieras. Man bör värna om de sponstana globala förbindelserna mellan städerna som ett

bra sätt att öka livskraften i regionerna.

Kollektivtrafiken utgör en grund för en fungerande och hållbar stadstrafik och nya transporttjänster och stöder målen för en hållbar stadsutveckling på lång sikt. Stadsregionernas möjligheter att utveckla sitt kollektivtrafiksystem som helhet med stöd av EU:s förordning om kollektivtrafik på järnväg och väg bör också tryggas framöver.

Främjande av välfärden och förebyggande av marginalisering

Det är viktigt att välfärdsekonomi-temat stärks under Finlands EU-ordförandeperiod. Välfärdsekonomi innebär att människornas välfärd stöder ekonomisk tillväxt och en hållbar ekonomisk utveckling. Kommunerna har en nyckelroll när det gäller att minska välfärds- och hälsoskillnaderna mellan befolkningsgrupper och att motarbeta marginalisering. Arbetet som görs i kommunerna för att främja välfärden är ett utmärkt exempel på förverkligande av välfärdsekonomin också på EU-nivå.

Typiskt för sociala problem i städerna är att de hopar sig i vissa stadsdelar. När resultaten av EU:s urbana agenda utvärderas, bör man lyfta fram de bästa och generellt tillämpbara finansieringsmodellerna för förebyggande av marginalisering och motverkande av olägenheter av segregation.

Med marginalisering avses olika slag av utsatthet i dagens samhälle. Marginalisering kan bero på bland annat arbetslöshet, fattigdom, psykisk ohälsa, alkoholisering eller att man hamnat utanför eller förlorat alla

möjligheter till inflytande i samhället. Bakomliggande faktorer till marginalisering kan också vara strukturella faktorer och system, där individen inte får det stöd han eller hon behöver. Människor är särskilt utsatta för utslagningsrisken vid omställningar i livet. Sociala problem kan gå i arv i generationer och risken är att om de hopar sig i vissa områden kan detta förvärra situationen och ge upphov till nya problem.

Marginalisering medför stora ekonomiska förluster för samhället och mänskligt lidande. Marginalisering förebyggs bland annat genom stöd för familjer och unga i ett tidigt skede innan problemen har vuxit sig alltför stora. Tidigt stöd inriktas på de individer och grupper som är i en särskilt utsatt situation. Det blir allt viktigare med basservice som håller hög kvalitet och förebyggande åtgärder i rätt tid. Det är viktigt att stödja också vuxnas delaktighet. Att ha något betydelsefullt att göra ökar välmåendet.

Välfärdsarbetet bör vara en integrerad del i kommunens strategiska planering och utvecklingsarbete. I allt beslutsfattande måste man beakta vilka konsekvenser besluten har för kommuninvånarnas välfärd. Man har fått goda resultat i förebyggandet av marginalisering till exempel genom tilläggsresurser för skolor, ungdomsarbete och övriga tjänster i de utsatta områdena. Man bör också se till att det finns förutsättningar för organisationernas verksamhet, då de i betydande grad kompletterar det offentliga serviceutbudet. Det är viktigt att stödja mångfalden i olika områden. Ett bra verktyg för att följa välfärdsutvecklingen och skillnaderna i välfärden samt förbyggandet av marginalisering är den elektroniska välfärdsberättelsen som har tagits i bruk i närmare 90 procent av Finlands kommuner. Välfärdsberättelsen är ett verktyg för kommunen för främjande, planering, uppföljning,

utvärdering och rapportering av välfärd och hälsa. Välfärdsberättelsen styr kommunens välfärdspolitik. Kommunerna har en nyckelposition när det gäller att skapa förutsättningar för en socialt hållbar utveckling.

Jämlikhet mellan invånarna, jämställdhet mellan kvinnor och män och förebyggande av könsrelaterat våld är viktigt med tanke på ett socialt hållbart samhälle och livskraft. Kommunerna kan också bygga olika samarbetsforum.

Invandring

EU:s migrationsagenda syftar till att förbättra kontrollen över migrationen i Europa. I enlighet med målen skyddar EU unionens gränser och bedriver en ansvarsfull invandringspolitik. Arbetet för att främja laglig invandring har en central roll.

Kommunerna bereder sig på konkurrens om kompetent arbetskraft. Smidig praxis som stöder arbetskraftens rörlighet inom EU underlättar rekryteringen av utländsk arbetskraft. Fungerande offentliga tjänster skapar förutsättningar för utländska arbetstagare och deras familjer att stanna i regionen, vilket i sin tur stärker kommunens livskraft. Man bör sprida information om nätverket European Employment Services (EURES) och effektivisera verksamheten i nätverket.

EU och Finland ska ge skyddsbehövande ett högklassigt internationellt skydd. Kommunernas arbete för integration är en viktig del av en framgångsrik invandringspolitik. Det är ytterst viktigt att säkerställa att kommunerna också under kommande finansieringsperiod



har möjlighet att använda EU:s finansieringsstöd för integration av tredjelandsmedborgare.

Integrationen och tillståndsförfarandena i anslutning till rekryteringen av tredjelandsmedborgare bör också i fortsättningen höra till de enskilda ländernas befogenheter.

Framtidens städer och kommuner är aktörer i internationella nätverk. Migrationen koncentreras till stora städer och tillväxtcentrum. För en liten kommun eller en avfolkningsskommun kan invandringen vara en möjlighet att stärka befolkningsunderlaget och verksamhetsförutsättningarna.

Kommunernas och regionernas livskraft förutsätter tillgång till kompetent arbetskraft i företagen och inom service och förvaltning. Invandringen kan också gagna kommuner i regioner där det finns brist på arbetskraft. EURES (European Employment Services) är ett omfattande europeiskt samarbetsnätverk och offentlig service som underlättar för arbetsgivare och arbetstagare inom hela Europa att få kontakt med varandra.

EU har godkänt grundprinciper för integrationspolitiken för att fastställa ett gemensamt tillvägagångssätt för integration av tredjelandsmedborgare. De här principerna har beaktats i den finländska integrationslagstiftningen. Kommissionen har också lagt fram en handlingsplan för integration och föreslagit en mera strategisk och samordnad användning av EU-medel än i dagsläget. Kommunerna har kunnat utnyttja EU-finansiering i utvecklingen av integrationen och i det praktiska genomförandet. Arbetsfördelningen mellan de myndigheter som möter personer som vistas i landet utan uppehållstillstånd bör bli klarare.

Jämställdhet mellan kvinnor och män

En av unionens grundläggande rättsprinciper är jämställdhet mellan kvinnor och män. Kommunerna och regionerna har en nyckelroll när det gäller att garantera jämställdheten, och påverkar därför i praktiken EU-medborgarnas vardag. Jämställdhet mellan kvinnor och män, säkerhet och förebyggande av våld på grund av kön är viktigt med tanke på ett socialt hållbart samhälle och också med tanke på livskraften.

Kommunförbundet anser det viktigt att Finland under sitt EU-ordförandeskap framhåller jämställdhet mellan kvinnor och män som en

grundläggande värdering inom unionen och betonar EU:s aktiva insatser för att främja jämställdhet och attitydpåverkan i alla medlemsländer. De viktigaste målen gäller hållbar ekonomi och jämställdhet, säkerhet och beslutsfattande. Fokus bör också inriktas på samordning av arbete och privatliv, sexuell och reproduktiv hälsa samt jämlikhet i fråga om ekonomisk ställning. I synnerhet invandrarernas ställning bör beaktas. Flickors och kvinnors ställning och säkerhet ska vara centrala värderingar och prioriteringar också i externa relationer. Prioriteringarna bör vara ett genomgående tema och genomföras genom särskilda åtgärder.

Den ekonomiska utvecklingens konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män och den sociala dimensionen och jämställdhetsaspekten bör beaktas och integreras i styrningen av EU:s ekonomiska politik. Jämställdhetens inverkan på utvecklingen av livskraften bör ses som en resurs. Säkerhet och förebyggande av alla former av könsbaserat våld är en grundläggande rättighet för alla EU-medborgare. Det är nödvändigt att stödja ett effektivt verkställande av Istanbulkonventionen.

För att jämställdhetsmålen ska kunna nås, är det av avgörande betydelse att jämställdhetsaspekten stärks i den europeiska planeringsterminen, i EU:s beslutsfattande och ekonomi, i den jämlika representationen av män och kvinnor och i konsekvensbedömningen av beslut och ekonomi. EU:s jämställdhetsstrategi bör ges ökad prioritet.

I den nya fleråriga budgetramen och de program som är centrala för jämställdheten (Rights

and Values och ESR+) bör tillräcklig prioritet och resurser ges till kommunerna och regionerna för främjande av jämställdhet.

Likabehandling

Likabehandling och lika möjligheter när det gäller arbete, social trygghet, utbildning, delaktighet och tillgång till varor och tjänster är viktigt för EU-medborgarna. Likabehandling innebär att ingen får diskrimineras på grund av ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person. Bland annat tillgänglighet och tillgång till service bidrar till likabehandling i praktiken.

Kommunförbundet anser det viktigt att Finland under sitt EU-ordförandeskap lyfter fram EU-medborgarnas jämlikhet och vikten av att arbeta för jämlikhet. Minoritetsspråkens ställning bör tryggas. EU bör arbeta för icke-diskriminering av sexuella minoriteter och könsminoriteter. När den digitala strategin genomförs bör möjligheterna för de EU-medborgare som är i en svagare ställning, bland annat äldre, handikappade och mindre bemedlade och de unga, tryggas. Det är viktigt att främja goda relationer mellan befolkningsgrupperna. Icke-diskriminering och främjande av likabehandling bör vara ett genomgående tema inom EU:s alla politikområden. Det är ytterst önskvärt att EU bidrar till att öka medvetenheten och påverkar attityderna i en positiv riktning.

I praktiken är det till stor del i kommunerna och regio-

nerna som jämlikheten förverkligas. Finlands diskrimineringslag är redan mycket täckande och gäller organisationer inom hela kommunkoncernen i egenkap av arbetsgivare, myndigheter, tjänsteleverantörer och utbildningsanordnare. Någon ny lagstiftning på EU-nivå som ytterligare skulle öka kommunernas skyldigheter bör inte ges.

Det är viktigt att den nya fleråriga budgetramen (bland annat Rights and Values och ESR+-programmen) stöder främjandet av likabehandling i kommunerna och regionerna och möjligheterna till nätverkande på europeisk nivå.

Digitalisering

Den snabba utvecklingen inom den digitala ekonomin innebär både möjligheter och utmaningar för EU-medlemsländerna och hela Europa. För att EU ska kunna konkurrera på jämlikare villkor med USA och framöver också allt mer med Kina, bör EU utgöra ett mycket enhetligare samarbetsområde för digital ekonomi än i dagsläget.

Den snabba tekniska utvecklingen innebär också stora utmaningar för den politiska verksamheten och lagstiftningen med tanke på att nå balans mellan den nytta tekniken ger och demokrati och mänskliga rättigheter. Kompetensutveckling, utbildning och livslångt lärande är ytterst viktigt.

Alla nivåer, allt från användare och internetleverantörer till tillverkare av utrustning, måste satsa allt mer på dataskydd. Minimikrav för dataskydd i fråga om utrustning som kopplas

till internet och sanktioner för försummelse bör fastställas genom lagstiftning.

EU-finansieringen för forskning, utveckling och innovationer samt programmet Digital Europe har bidragit till införandet av digitala tjänster och smarta stadslösningar. Kommunerna kommer också under EU:s nya finansieringsperiod att ha en viktig roll i utvecklingsprojekt tillsammans med forskningsorganisationer och företag.

Den nya teknologin skapar möjligheter till affärsverksamhet för företagen och möjligheter för både företagen och den offentliga sektorn att effektivisera verksamheten och förbättra servicen. I digitaliseringsutvecklingen bör man också beakta skillnaderna mellan medlemsländerna och befolkningssegmenten när det gäller tilläggnandet av och införandet av ny teknik. Till viss del beror skillnaderna på ländernas storlek och tillgängliga resurser, men också små länder kan vara föregångare, vilket Finlands och Estlands exempel visar. Bästa praxis och lösningar tas alltför sällan i bruk utanför de länder där de uppkommit.

Det förekommer också obalans internt inom länderna mellan regioner och kommuner. De mer välbärgade regionerna och kommunerna har mer resurser att utnyttja digitaliseringen för att utveckla servicen och förvaltningen, medan invånarna i fattigare regioner riskerar att hamna utanför utvecklingen. Ekosystem uppstår naturligt mellan de aktörer som redan kommit långt när det gäller utnyttjandet av tekniken. Man bör fundera vilka åtgärder som skulle behövas för att engagera aktörer på alla nivåer i ekosystemen. Obalansen mellan länderna och regionerna bör minskas bland annat genom EU-finansiering.

En stor utmaning är att hållas i takt med utvecklingen och samtidigt identifiera fallgroparna i den snabba utvecklingen. Bland annat ställs det orimliga förväntningar på artificiell intelligens i dagsläget. Det finns en risk att man tänker att artificiell intelligens ska lösa problem som det ännu inte finns utvecklad teknik för. Också framöver kommer det att behövas en genuin förmåga till växelverkan till exempel i affärs- och arbetslivet. Digitala kontakter kan inte ersätta detta.

Digitala tjänster och eHälsa för medborgarna

eHälsa är en del av den digitala inre marknaden. Det är ett instrument som effektivt kan bidra till att målen inom hälsopolitiken nås. Instrumentet garanterar hållbara hälsosystem genom kostnadsbesparingar på lång sikt. En viktig del av Finlands strategi för eHälsa är att stärka medborgarnas roll.

Myndigheterna ska se till att medborgarna kan ha förtroende för hur deras hälsouppgifter används. Detta förutsätter att myndigheterna iakttar dataskyddsförordningens principer och sörjer för dataskyddet samt god kommunikation.

Hälsoteknologin är en av Finlands största exportsektorer. I Finland finns det många företag inom sektorn som skulle dra nytta av en större marknad. EU:s finansieringsmekanismer bör användas aktivt för att stödja digitaliseringen inom hälsovården och innovationer i samband med digitaliseringen. Finland har utvecklat en rad innovativa tillämpningsprogram inom hälsoteknologin som kan spridas som god praxis i

Europa. Möjligheterna som egenvårdstjänsterna innebär för främjandet av hälsa bör tas till vara. Medborgarnas egenvård bör ingå i välfärdsstaternas gemensamma ambitionsnivå inom EU.

Digitala tjänster och internetbaserade tjänster inom social- och hälsovården ökar ständigt. I dag används de här tjänsterna också av medborgarna, inte bara av professionella. Tjänsterna inom hälso- och sjukvården baserar sig i hög grad på data- och kommunikationsteknologi: mobilteknologi, molntjänster, maskininläring, artificiell intelligens och IOT (Internet of Things). Tjänster inom hälso- och sjukvården tillhandahålls i allt högre grad också i patienternas och klienternas hemmiljö.

I en kundorienterad social-och hälsovård får kommuninvånarna de digitala, skräddarsydda tjänster de behöver. De nya systemen gör det möjligt för kommuninvånarna att få tillgång till sina egna hälso- och välfärdsuppgifter och hälsouppgifterna kan utnyttjas på ett effektivt sätt för beslutsfattande och forskning. EU-lagstiftningen som gäller kommunikation kan bidra till att förnya arbetsformerna så att vård- och serviceprocesserna kan effektiveras.

Hållbara hälsosystem kräver satsningar på förebyggande verksamhet och på medborgarnas delaktighet. Digitaliseringen av samhället skapar möjligheter för innovationer och utveckling av hälsosektorn. Elektroniska system bidrar till en effektivare användning av resurser och stöder hälso- och sjukvårdspersonalens arbete. Omaolo-servicen inom projektet för egenvård och digitala mervärdestjänster (ODA) kombinerar information om hälsa och välmående som sparats av personalen och klienterna. Flera kommuner har tagit i bruk elektroniska tjänster, bland annat mödra- och barnrådgivningstjänster, läkares distansmottagning och

uppföljningen av patientens välmående (bl.a. diabetes).

Med hjälp av systemen kan kommuninvånarna på ett omfattande plan bedöma sitt eget välmående och få information om service som motsvarar deras behov och om vad de själva kan göra för att förbättra sin livssituation. Kommuninvånarnas självvärdering utgör en god grund för samarbetet mellan personalen och kommuninvånarna. De digitala tjänsterna betonar kommuninvånarens ställning som expert på sitt eget liv.

I strävan efter kostnadsbesparingar inom social- och hälsovården bör man inse att de nya digitala tjänsterna inte i sig löser problem eller grundläggande orsaker om det inte finns beredskap att utvärdera och utveckla nuvarande processer.



Utbildningspolitik

Allmän utveckling av utbildningspolitiken

I EU:s framtidsdiskussion betonas vikten av att modernisera utbildningssystemen. Kommunförbundet önskar se en utveckling av utbildningssystemet som helhet i stället för reformer inom specifika sektorer. Det instrumentella värdet av utbildning när det gäller arbetskraft för arbetslivet har getts stor vikt inom EU. Men det är viktigt att inse att utbildning också har andra värden utöver att upprätthålla och bidra till arbetskraftens kompetens. Utbildningens pedagogiska och kulturella funktion bör värdesättas.

Kommunförbundets mål är att bidra till genomförandet av det nya Erasmus-programmet. Programmetts mål sammanfaller i hög grad med målen i dagens utbildningspolitik i Finland.

Kommunförbundet anser liksom kommissionen att mobiliteten bland elever och studerande i yrkesutbildning och i allmänbildande utbildning bör breddas och struktureras.

I formuleringen av EU:s riktlinjer och rekommendationer är det viktigt att den nationella, och i Finland den kommunala, beslutanderätten kvarstår inom utbildningen, kulturen, bildningsväsendet och idrotts- och ungdomsarbetet. Kommunerna och regionerna bör kunna fatta beslut om verksamheten enligt de lokala förhållandena och förutsättningarna.

Det finländska kommunbaserade utbildningssystemet är gediget, högklassigt och har också uppmärksam-

mats internationellt. Det här bör upprätthållas och synliggöras i den internationella EU-diskussionen.

Det nya Erasmus-programmet fokuserar på att stärka den inkluderande aspekten, innovationsförmågan och spetskompetensen på europeisk nivå. Det är viktigt att inse kopplingen mellan EU:s strategiska utbildningssamarbete och EU:s ungdomsstrategi (2019–2027) och programmet som stöder dem. Livslångt lärande, de unga och motion samt idrott är viktiga element i det tidigare Erasmus-programmet. Programmet har i hög grad bidragit till Europas konkurrenskraft och ekonomiska tillväxt och stärkt ett aktivt medborgarskap, demokrati och jämställdhet.

På nationell nivå behövs ökade möjligheter till internationell mobilitet framförallt för studerande i gymnasier. I synnerhet när det gäller studerande under 18 år, behövs särskilda stödinsatser och finansiering för arrangemangen.

Utbildningspolitiken bör skapa långsiktiga utvecklingsprogram och mål som sträcker sig över flera regeringsperioder. Inom utbildningen bör fokus läggas på kopplingen till arbetslivet och de omvälvande förändringarna i arbetet. Den nationella utbildningspolitiken bör effektivt stödja den internationella mobiliteten bland studerande.

Kommunförbundet anser det bra att det inleds en diskussion bland EU-länderna om en justering av det nuvarande betalningssystemet mellan länderna. Man bör finna en genomförbar lösning i frågan från och med läsåret 2020–2021. En balanserad fördelning av kostnaderna är av högsta vikt också med tanke på att det europeiska skolsystemet ska vara ekonomiskt hållbart. De nya arrangemangen bör också beakta

läroanstalterna och utbildningsarrangörernas verkliga behov och eventuella följder av Brexit.

Yrkesutbildning

I EU-politiken betraktas yrkesutbildning och kompetensutveckling i hög grad som instrument för att främja sysselsättningen och finna lösningar på problem som gäller matchning av utbud och efterfrågan på arbetskraft samt marginalisering. Enligt Kommunförbundets åsikt bör yrkesutbildningen i synnerhet lägga vikt vid de ungas yrkesutbildning och livslånga lärande. Yrkesutbildningen bör ge möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå. I utbildningssystemet får det inte finnas hinder för fortsatta studier.

EU-politiken lyfter också fram läroavtalsutbildning i kontrast till utbildning vid läroanstalt för yrkesutbildning. Finland har genomfört reformer i yrkesutbildningen för att svara på de utmaningar som framtidens arbetsliv för med sig när det gäller utvecklingen av såväl ungas som vuxnas yrkeskompetens. Reformen av yrkesutbildningen ger nya möjligheter att utveckla lärande i olika inlärningsmiljöer och att skapa flexibla och individuella studievägar.

I stället för läroavtalsutbildning framhåller Kommunförbundet nya sätt att kombinera lärande i olika inlärningsmiljöer (läroanstalters verkstäder, virtuell och simulerad miljö, nätbaserade studier, inläring på en arbetsplats) så att den studerande får bästa möjliga allmänbildande kunskaper och yrkesfärdigheter såväl för dagens arbetsliv som för framtiden. En effektiv och resultatnriktad individuell studiehandledning förebygger avhopp från skolan och säkrar tillräckliga kunskaper för arbetslivet och fortsatta studier.

EU identifierar och erkänner det kommunalt anknutna yrkesutbildningssystemet i Finland. Kommunerna är de huvudsakliga anordnarna och finansierarna av yrkesutbildningen. Kommunförbundet representerar i egenskap av intresseorganisation för de finländska kommunerna också de kommunalt anknutna anordnarna av yrkesutbildning.

Språkkunskaper

Finland bör främja kommissionens och Europeiska rådets mål enligt vilket fler EU-medborgare än i dagsläget ska tala minst två främmande språk utöver sitt modersmål. Det här innebär att man förutom i undervisningsspråket strävar efter en nivå som obehindrad användare i minst ett av de europeiska språken och en nivå som självständig användare i ett tredje språk.

I EU:s utbildningspolitik är det viktigt att betona en mångsidig språkkunskap och i synnerhet utvecklingen av utbildningssystemet med tanke på språkinläring. Eftersom den europeiska mångfalden grundar sig på en mångfald av olika folk, etniska grupper och språk har också goda kunskaper i det egna modersmålet eller undervisningsspråket stor betydelse i inlärningsprocessen. Språkkunskaper handlar också om språkliga rättigheter och därigenom likabehandling och tillgänglighet.

I EU:s medlemsländer studerar man i genomsnitt 1,6 främmande språk i slutskedet av den grundläggande undervisningen. Finlands siffra (2,2) var näst högst efter Luxemburg (2,5). Mångsidiga språkkunskaper stöder sysselsättningen och medborgarnas fria rörlig-



het. Språkkunskaper stöder också den enskilda medborgarens kulturella utveckling. Här har det officiella utbildningssystemet, biblioteksväsendet och det fria bildningsarbetet samt olika utbytes- och studieprogram på EU-nivå en central roll. Fortsatt lärande är en del av verksamhetsmodellen för språkinläring.

Det är klokt att utnyttja den tidiga mottagligheten för språkinläring. I Finland stöds språkinläringen genom att undervisningen av ett första främmande språk tidigareläggs med ett år, dvs. den inleds redan från årskurs 1, och genom att antalet undervisningstimmar utökas. När det gäller språkinläring är det ändå inte bara fråga om kvantitet utan också om kvalitet. Här har språkmedvetenhet en viktig roll i inläringen och undervisningen.



.....

Finlands Kommunförbund
Andra linjen 14, 00530 Helsingfors
Tfn +358 9 7711
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi
www.kommunforbundet.fi

Helsingfors 2019